

OTOCZENIE RYNKOWE

“

Od sierpnia 2014 roku ceny ropy zaczęły spadać ostro i nieprzerwanie, co pociągnęło za sobą spadki cen surowców petrochemicznych, jak benzen, propylen.

Rok 2014 to kontynuacja powolnego wychodzenia z dekonjunktury światowej gospodarki, utrzymującej niskie zapotrzebowanie na chemikalia w sektorach ściśle powiązanych z PKB, jak budownictwo, motoryzacja, produkcja wyrobów gospodarstwa domowego, elektronika. Ceny dóbr w całym łańcuchu przetwórstwa charakteryzowała niska dynamika wzrostowa, w ślad za niskim popytem i stosunkowo łatwą dostępnością na rynku.

Od sierpnia 2014 roku ceny ropy zaczęły spadać ostro i nieprzerwanie, co pociągnęło za sobą spadki cen surowców petrochemicznych, jak benzen, propylen. W ślad za tym zaczęły spadać ceny w dalszym łańcuchu przetwórstwa, aż do produktów finalnych Grupy, jak tworzywa i chemikalia OXO.

Na tle słabości gospodarek Unii Europejskiej, polska gospodarka zachowała relatywnie wysokie tempo dynamiki PKB, jakkolwiek pogorszyły się wskaźniki takie jak np. tempo wzrostu zamówień eksportowych.

Segment Nawozowy-Agro

Segment Tworzywa

Segment Chemia

Segment Energetyka

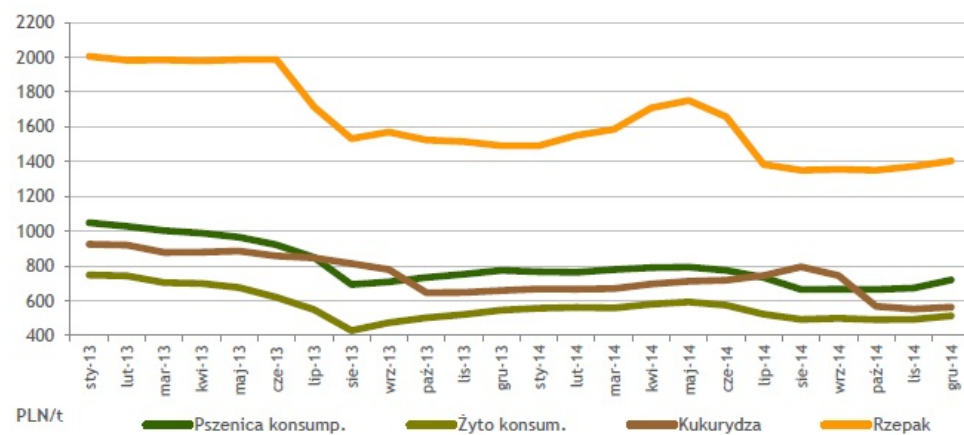
KONIUNKTURA W ROLNICTWIE

Wyjątkowo dobre warunki pogodowe wpłynęły w kolejnym już sezonie na wysokie plony zbóż i zwiększyły poziom zapasów na całym świecie, w Europie i w kraju. Fakt ten, jak i wysoki kurs dolara, który ograniczył eksport USA i spowodował spadki cen na tamtym rynku, przyczyniły się do spadku cen płodów rolnych.

W Polsce zjawisko to kompensuje eksport i system dopłat bezpośrednich, które w kraju dystrybuuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a ta rozpoczęła w grudniu 2014 roku wypłaty. Za rok 2014 kwota ta wyniosła 14,2 mld zł (w roku 2013 była wyższa i wynosiła 14,91 mld zł), a zostanie rozdzielona pomiędzy ponad 1 350 tys. polskich rolników. Poza tym istnieją inne źródła dofinansowania sektora z działających w ramach Wspólnej Polityki Rolnej programów wsparcia rolnictwa.

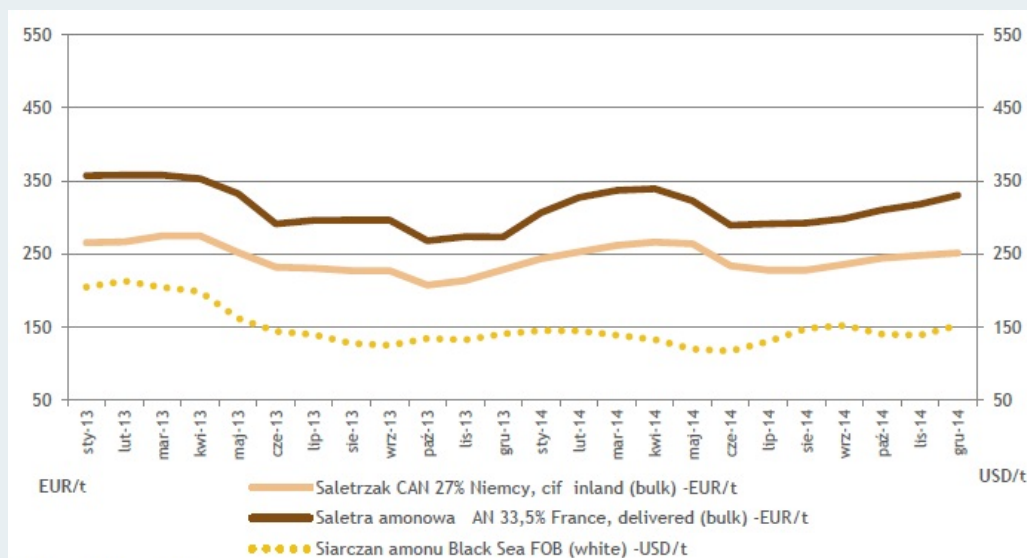
NOTOWANIA CEN RZEPAKU, PSZENICY, ŻYTA, KUKURYDZY

Źródło: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

RYNEK NAWOZOWY

NOTOWANIA CEN CAN, AN, AS

Źródło: ICIS, Argus FMB

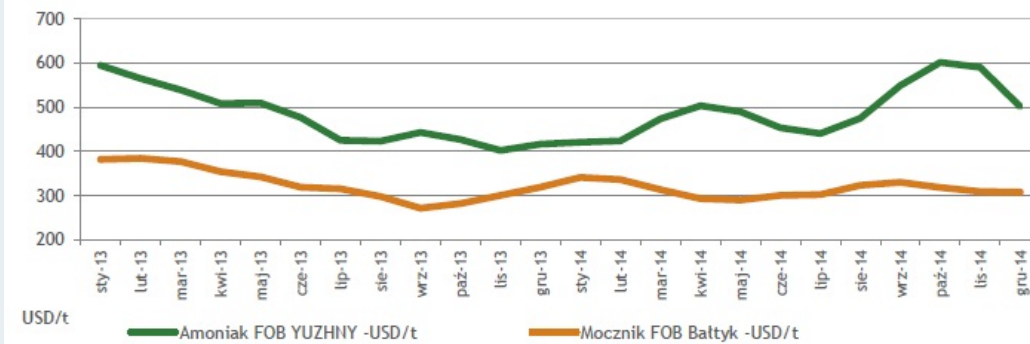
SALERA AMONOWA/SALETRZAK

W 2014 roku dla saletrzaku odnotowano minimalnie wyższe średnie ceny roczne w porównaniu z rokiem ubiegłym, natomiast dla saletry amonowej ceny minimalnie obniżyły się. Ceny saletrzaku w 2013 roku wynosiły 242 EUR/tonę, a w roku 2014 - 247 EUR/tonę, natomiast dla saletry amonowej rok 2013 zamknął się średnioroczną ceną na poziomie 319 EUR/tonę, natomiast w 2014 roku cena tego nawozu wynosiła 314 EUR/tonę.

SIARCZAN AMONU

W 2014 roku odnotowano niższą cenę siarczanu amonu w porównaniu z rokiem ubiegłym - z średniorocznej ceny 2013 roku wynoszącej 161 USD/tonę spadła do poziomu 133 USD/tonę. Rynek siarczanu amonu w 2014 roku kształtował się w nadpodaży, głównie z powodu wzrostu chińskich zdolności produkcyjnych.

NOTOWANIA CEN AMONIAKU I MOCNIKA

Źródła: ICIS, Argus FMB

AMONIAK

W 2014 roku zarówno popyt jak i podaż amoniaku pozostawały na niskim poziomie. Popyt na amoniak, który w okresie wiosennym oraz na przełomie października i listopada podtrzymywali głównie kupujący z USA, uległ załamaniu z powodu nieprzewidzianych opadów śniegu. Szacuje się, że amerykańscy farmerzy zastosowali tylko około 50 % normalnej ilości amoniaku.

Zmiany cen w notowaniach w 2014 roku były znaczne i dynamiczne, a pomimo to w 2014 roku odnotowano wyższe średnioroczne ceny amoniaku w porównaniu z rokiem poprzednim - z ceny 2013 roku wynoszącej 477 USD/tonę wzrosła ona do poziomu 493 USD/tonę (FOB).

Decydujący wpływ na rynek amoniaku w 2014 roku miały wyłączenia instalacji amoniaku, ograniczenia produkcyjne w Egipcie, Trynidadzie, Rosji, Algierii, Indonezji, Australii, Libii, Turcji, Arabii Saudyjskiej oraz na Ukrainie i Litwie. Przerwy oraz ograniczenia produkcji amoniaku wynikały przede wszystkim z awarii instalacji oraz ograniczeń gazowych. Ponadto wpływ na rynek miały niewątpliwie działania wojenne na Ukrainie, gdyż terminal w Yuzhnym (Morze Czarne, Ukraina) jest ważnym ośrodkiem w handlu amoniaku w obrocie światowym.

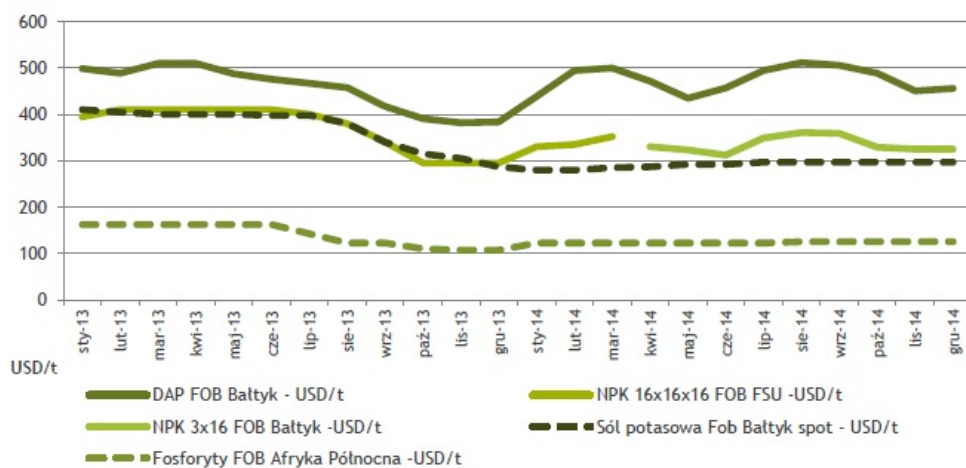
MOCZNIK

Sytuacja na światowym rynku mocznika w 2014 roku przebiegała pod znakiem napiętego bilansu popytowo-podażowego. Ograniczenia po stronie produkcji, tj. postoje remontowe, sytuacja polityczna (np. na Ukrainie), okresowe wysokie wzrosty zapotrzebowania na mocznik stały się czynnikami kształtującymi ceny tego nawozu. O spadkach cen notowań zadecydowało utrzymujące się w 2014 roku spowolnienie tego segmentu rynkowego (m.in. mniejsze zapotrzebowanie na mocznik ze strony USA w I kwartale 2014) oraz działania spekulacyjne graczy rynkowych wstrzymujących się z zakupem produktu w oczekiwaniu na spadek jego cen. W 2014 roku odnotowano niższe ceny mocznika w porównaniu z rokiem poprzednim - ze średniorocznej ceny w 2013 roku wynoszącej 329 USD/tonę, spadła do poziomu 314 USD/tonę.

RSM

Średnia cena RSM w roku 2014 kształtowała się na poziomie 185 EUR/tonę. Była niższa o blisko 5 % od średniej ceny obowiązującej w 2013 roku. Ceny RSM praktycznie przez cały 2014 rok podlegały tendencji spadkowej, a cena jednostki azotu w tym nawozie pozostawała jedną z najbardziej atrakcyjnych dla kupujących spośród wszystkich nawozów azotowych. Na uwagę zasługuje coraz większe zainteresowanie producentów z USA i Rosji rynkiem europejskim, jak i wzmożony eksport RSM z Chin (głównie do USA, Australii, Ameryki Płd.).

NOTOWANIA CEN NPK, DAP, SOLI POTASOWEJ, FOSFORYTÓW

Źródła: Argus FMB, WFM, FERTECON

NAWOZY NPK

Na rynku krajowym NPK początek roku 2014 charakteryzował się ograniczonym popytem, który wynikał z nagromadzonych zapasów oraz panujących warunków atmosferycznych. Niewielką poprawę odnotowano wraz z wiosennymi pracami polowymi. W drugiej połowie sierpnia i pierwszej połowie września nastąpił znaczący, sezonowy wzrost zakupów nawozów NPK na potrzeby nawożenia jesiennego. Niskie ceny produktów rolnych i mniejszy wolumen dochodów, zmusiły rolników do oszczędności. Kupowali więc zamienniki z importu lub mniej skoncentrowane od producentów polskich (Luvena, Siarkopol, Fosfan), tańsze w przeliczeniu na 1 tonę nawozu, choć z mniejszą zawartością składników odżywczych w czystej postaci.

Po sezonie jesiennym niskie ceny produktów rolnych nie zachęcały rolników do inwestycji w zakup nawozów NPK. Najważniejsi producenci nawozów NPK w zachodniej Europie nie zmieniali cen na standardowe nawozy NPK. Celem zachęcenia do magazynowania nawozów, niewielkie obniżki cen zanotowano jedynie w październiku.

NAWÓZ DAP

Ceny nawozów DAP w 2014 utrzymywały się na wysokim poziomie. W porównaniu z rokiem poprzednim ceny wzrosły - z średniorocznej ceny 2013 roku wynoszącej około 456 USD/tonę - do poziomu 476 USD/tonę (FOB Bałtyk). Rozpoczęty w końcu 2013 roku, wzrost popytu na DAP był kontynuowany w okresie pierwszego kwartału 2014 roku. W następnym kwartale wielu producentów ograniczyło produkcję z powodów surowcowych, technicznych, pogodowych, po czym odnotowano spadki cen. W zależności od regionu, na rynkach światowych utrzymywały się rozbieżne trendy popytu i ceny DAP-u. Utrzymujący się popyt na rynkach azjatyckich (Indie, Pakistan, Bangladesz, Wietnam) oraz na rynku wewnętrznym Chin, powodował wzrost ceny DAP-u na tych rynkach. Producenci chińscy realizowali rządowy program gromadzenia zapasów DAP-u na sezon jesienny. W Ameryce Południowej, USA oraz Europie popyt pozostawał słaby głównie z powodu zmniejszających się cen na produkty rolne na rynkach światowych. W Brazylii, niskie ceny produktów rolnych (soja, kukurydza) oraz dotkliwa susza spowodowały, że zakupy nawozów fosforowych, w tym DAP-u, zostały drastycznie ograniczone. Ograniczenie podaży w IV kwartale oraz nieznaczny wzrost notowań cen produktów rolnych spowodowały stabilizację ceny DAP-u na rynkach światowych i jej niewielki wzrost.

SÓL POTASOWA (KCL)

Na rynku soli potasowej w 2014 roku odnotowano znacznie niższe ceny niż w porównaniu z rokiem poprzednim - z średniorocznej ceny 2013 roku wynoszącej około 370 USD/tonę spadła do poziomu 292 USD/tonę (FOB Bałtyk spot).

Z początkiem roku 2014 roku negocjowano duże kontrakty na dostawy soli potasowej do Chin, a poziom

ich cen był poziomem odniesienia dla odbiorców na takie rynki, jak Indie, Malezja, Filipiny, Indonezja czy Brazylia. Niskie ceny płodów rolnych powodowały, że na rynkach europejskich nie odnotowywano większego popytu na sól potasową.

Rynek soli potasowej pozostaje w nadpodaży. Szacowany, światowy nadmiar mocy produkcyjnych KCL nad popytem wynosi aktualnie około 8 mln ton. Nawet wstrzymanie wydobycia soli potasowej przez Uralkali w listopadzie nie zmieniło tego faktu (zmniejszyło się o 2 mln ton).

FOSFORYTY

Po wprowadzeniu zmian cen na początku roku, praktycznie do końca 2014 roku, na światowym rynku fosforytów nie zachodziły większe zmiany. Tylko w sierpniu odnotowano nieznaczne wzrosty cen fosforytów marokańskich. Firma OCP Maroko podniosła cenę fosforytów ze 115-130 USD/tonę na 120-130 USD/tonę (FOB Maroko), a w listopadzie obniżeniu uległy notowania ceny fosforytów Togo z poziomu 130-135 USD/tonę na 120-125 USD/tonę (FOB Togo).

Generalnie ceny fosforytów w 2014 roku były niższe w porównaniu z rokiem poprzednim - z średniorocznej ceny 2013 roku wynoszącej około 140 USD/tonę spadła do poziomu 123 USD/tonę (FOB Afryka Północna).